

Ανακοίνωση

Ελεγμένα Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Λευκωσία, 31 Μαρτίου 2016

Κύρια Σημεία

- Σημαντική πρόοδος στην αντιμετώπιση των προβληματικών δανείων. Κατά τη διάρκεια του έτους 2015, τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών μειώθηκαν κατά €1,3 δις ή κατά 10% λόγω των αναδιαρθρώσεων και των ενεργειών απομόχλευσης
- Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις ενισχύθηκε κατά 7 ποσοστιαίες μονάδες το δ' τρίμηνο 2015 και ανήλθε σε 48% στις 31 Δεκεμβρίου 2015, λόγω των αυξημένων προβλέψεων που προέκυψαν από τις αλλαγές στις παραδοχές αναφορικά με τις προβλέψεις, σε σχέση με τον συνεχή εποπτικό διάλογο με την ΕΚΤ σχετικά με τη ΔΕΕΑ
- Ισχυρή κεφαλαιακή βάση με τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) να ανέρχεται σε 14,0% στις 31 Δεκεμβρίου 2015, υψηλότερος από τις ελάχιστες εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις ύψους 11,75%
- Οι καταθέσεις (μετά την προσαρμογή για την πώληση των εργασιών στη Ρωσία) αυξήθηκαν κατά €1,6 δις ή κατά 12% κατά τη διάρκεια του έτους 2015
- Βελτιωμένη χρηματοδοτική δομή με τον δείκτη δανείων προς καταθέσεις (Δ/Κ) να μειώνεται κατά 11 ποσοστιαίες μονάδες το δ' τρίμηνο 2015 στο 121%, στις 31 Δεκεμβρίου 2015
- Μετά τις 30 Σεπτεμβρίου 2015 ο ELA έχει μειωθεί κατά €1,6 δις, στο σημερινό επίπεδο των €3,3 δις
- Τα κέρδη πριν τις προβλέψεις ανήλθαν σε €624 εκατ. για το έτος 2015
- Η χρέωση προβλέψεων για απομείωση δανείων ανήλθε σε €630 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2015 και σε €959 εκατ. για το έτος 2015
- Οι ζημιές μετά τη φορολογία για τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες και οι ζημιές μετά τη φορολογία για το έτος 2015, ανήλθαν σε €394 εκατ. και σε €438 εκατ. αντίστοιχα

Προφίλ Συγκροτήματος

Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου ιδρύθηκε το 1899 και είναι ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο. Το Συγκρότημα προσφέρει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνει τραπεζικές υπηρεσίες, χρηματοδοτήσεις, φάκτοριγκ, χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες, διαχείριση κεφαλαίων και ασφάλειες γενικού κλάδου και ζωής. Το Συγκρότημα λειτουργεί μέσω 135 καταστημάτων, από τα οποία 129 λειτουργούν στην Κύπρο, 1 στη Ρουμανία, 4 στο Ηνωμένο Βασίλειο και 1 στα Channel Islands. Επιπλέον, η Τράπεζα λειτουργεί γραφεία αντιπροσωπείας στη Ρωσία, την Ουκρανία και την Κίνα. Το Συγκρότημα εργοδοτεί 4.605 άτομα διεθνώς. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, το Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων του Συγκροτήματος ανερχόταν σε €23,3 δις και τα Ίδια Κεφάλαια του σε €3,1 δις.

A. Σύνοψη Ελεγμένων Οικονομικών Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Κύρια Σημεία Ισολογισμού

- Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) ανήλθε σε 14,0% στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 15,6% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015. Η μείωση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 αντικατοπτρίζει τις ζημιές που καταγράφηκαν το δ' τρίμηνο 2015, λόγω των αυξημένων προβλέψεων για απομείωση δανείων που προέκυψαν από τις αλλαγές στις παραδοχές αναφορικά με τις προβλέψεις, σε σχέση με τον συνεχή εποπτικό διάλογο με την ΕΚΤ σχετικά με τη ΔΕΕΑ¹.
- Η χρηματοδοτική δομή της Τράπεζας βελτιώνεται με τις καταθέσεις να αυξάνονται κατά €572 εκατ. ή κατά 4% το δ' τρίμηνο 2015. Ο δείκτης Δ/Κ βελτιώθηκε στο 121% στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 132% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, και οι καταθέσεις αυξήθηκαν στο 61% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 56% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015.
- Κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2015, η χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) μειώθηκε κατά €1,1 δις, σε €3,8 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Μετά το τέλος του τριμήνου, η χρηματοδότηση από τον ELA μειώθηκε περαιτέρω κατά €500 εκατ. στο σημερινό επίπεδο των €3,3 δις.
- Τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών² μειώθηκαν κατά €668 εκατ. ή κατά 6% κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2015 και ανήλθαν σε €11.329 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015, αντιπροσωπεύοντας το 50% του συνόλου των δανείων³ (δείκτης δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών). Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις βελτιώθηκε στο 48%⁴ στις 31 Δεκεμβρίου 2015, από το 41% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015.

Κύρια Σημεία Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων⁵

- Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το έτος 2015 ανήλθαν σε €842 εκατ. και το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο ανήλθε σε 3,79%. Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €198 εκατ., σε σύγκριση με €205 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015, με τη μείωση να αντικατοπτρίζει τη μείωση στην τιμολόγηση των δανείων που οφείλεται μερικώς στις αναδιαρθρώσεις και τις ενέργειες απομόχλευσης. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθε σε 3,69%, σε σύγκριση με 3,70% για το γ' τρίμηνο 2015⁶.
- Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το έτος 2015 ανήλθαν σε €198 εκατ., με τα επαναλαμβανόμενα έσοδα να αποτελούνται από καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ύψους €154 εκατ. και καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €48 εκατ. Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €55 εκατ. (σε σύγκριση με €46 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015), με τα επαναλαμβανόμενα έσοδα να αποτελούνται από καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες και καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €38 εκατ. και €16 εκατ., αντίστοιχα.
- Τα συνολικά έσοδα για το έτος 2015 ανήλθαν σε €1.040 εκατ. Τα συνολικά έσοδα για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €253 εκατ., σε σύγκριση με €251 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015.
- Τα συνολικά έξοδα για το έτος 2015 ανήλθαν σε €416 εκατ. και ο δείκτης κόστος προς έσοδα ανήλθε σε 40%. Τα συνολικά έξοδα για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €119 εκατ., σε σύγκριση με €102 εκατ. το γ' τρίμηνο 2015, κυρίως λόγω των αυξημένων μη επαναλαμβανόμενων συμβουλευτικών και επαγγελματικών εξόδων και των αυξημένων προβλέψεων για νομικές υποθέσεις και διακανονισμούς.

¹ Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης.

² Τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών ορίζονται ως τα δάνεια με συγκεκριμένη πρόβλεψη και τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών.

³ Τα δάνεια αναφέρονται πριν την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (η διαφορά μεταξύ του συμβατικού οφειλόμενου ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς) ύψους €1.207 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015 (σε σύγκριση με €1.266 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015).

⁴ Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις υπολογίζεται ως το σύνολο των συσσωρευμένων προβλέψεων για απομείωση δανείων, της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και των προβλέψεων για στοιχεία εκτός ισολογισμού (ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις), ως προς το σύνολο των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών.

⁵ Από το δ' τρίμηνο 2014, οι εργασίες του Συγκροτήματος στη Ρωσία αναγνωρίζονται ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση και έχουν παρουσιαστεί ως μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5. Τον Σεπτέμβριο 2015, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων της στη Ρωσία. Το υπόλοιπο μέρος των δραστηριοτήτων που δεν έχει πωληθεί έχει παύσει να αναγνωρίζεται ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση και έχει κατηγοριοποιηθεί ως συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Επιπρόσθετα, οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν επανααξιολογηθεί για να αντικατοπτρίζουν την αλλαγή στην παρουσίαση των ζημιών απομείωσης άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών μέσων και των αποτελεσμάτων από τη μεταβολή στην εύλογη αξία και πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η παρουσίαση των 'Κερδών από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγών στις αναμενόμενες ταμειακές ροές για δάνεια που αποκτήθηκαν' έχει αλλάξει ώστε να παρουσιάζονται σε συνάρτηση με τις 'Προβλέψεις για απομείωση δανείων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Το Συγκρότημα θεωρεί, ότι αυτή η παρουσίαση είναι πιο σχετική αφού θεωρεί ότι τέτοια κέρδη και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές (κυρίως προέρχονται από την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων που αποκτήθηκαν) σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο. Αυτή η αλλαγή στην παρουσίαση δεν έχει καμία επίδραση στα αποτελέσματα της περιόδου.

⁶ Εξαιρουμένων των εσόδων από τόκους του ομολόγου που είχε εκδοθεί για την ανακεφαλαιοποίηση της Λαϊκής Τράπεζας, το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το δ' τρίμηνο 2015 και το έτος 2015 ανήλθε σε 3,55% και 3,51% αντίστοιχα.

- Τα κέρδη πριν τις προβλέψεις και τις απομειώσεις⁷, τα έξοδα αναδιάρθρωσης και τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, για το έτος 2015 ανήλθαν σε €624 εκατ. Τα κέρδη πριν τις προβλέψεις και τις απομειώσεις, τα έξοδα αναδιάρθρωσης και τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €134 εκατ., σε σύγκριση με €149 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015.
- Οι προβλέψεις για απομείωση δανείων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες) μείον κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές για δάνεια που αποκτήθηκαν για το έτος 2015 ανήλθαν σε €959 εκατ.⁸. Οι προβλέψεις για απομείωση δανείων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες) μείον κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές για δάνεια που εξαγοράστηκαν για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €630 εκατ., σε σύγκριση με €96 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015. Η αυξημένη χρέωση προβλέψεων για το δ' τρίμηνο προέκυψε από τις αλλαγές στις παραδοχές αναφορικά με τις προβλέψεις, σε σχέση με τον συνεχή εποπτικό διάλογο με την ΕΚΤ σχετικά με τη ΔΕΕΑ. Η χρέωση προβλέψεων ως ποσοστό επί του συνόλου των δανείων για το έτος 2015 ανήλθε σε 4,3%⁹ επί του συνόλου των δανείων, σε σύγκριση με ετησιοποιημένη χρέωση προβλέψεων 2,1% για το εννιάμηνο 2015.
- Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το έτος 2015 ανήλθαν σε €62 εκατ., και σχετίζονται κυρίως με τις απομειώσεις μη κύριων περιουσιακών στοιχείων στο εξωτερικό, ως μέρος των προσπαθειών της Τράπεζας για μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό της και με την αλλαγή της βάσης επιμέτρησης των ακινήτων που αποκτήθηκαν από πελάτες.
- Οι ζημιές μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες¹⁰ για το έτος 2015 ανήλθαν σε €394 εκατ. Οι ζημιές μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €509 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €45 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015.
- Τα έξοδα αναδιάρθρωσης για το έτος 2015 ανήλθαν σε €43 εκατ. τα οποία περιλαμβάνουν συμβουλευτικά και επαγγελματικά έξοδα.
- Οι ζημιές από ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση/μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το έτος 2015 ανήλθαν σε €38 εκατ., και οφείλονται κυρίως στην πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία.
- Τα καθαρά κέρδη από πώληση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων για το έτος 2015 ανήλθαν σε €37 εκατ. Τα καθαρά κέρδη από πώληση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων σχετίζονται με τις ενέργειες απομόχλευσης που έγιναν κατά τη διάρκεια του έτους, περιλαμβανομένης της αποπληρωμής ομολόγου από την Κυπριακή Δημοκρατία τον Ιούνιο 2015 και τον Δεκέμβριο 2015.
- Οι ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας για το έτος 2015 ανήλθαν σε €438 εκατ. Οι ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €512 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €13 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015.

B. Ανάλυση των Ελεγμένων Οικονομικών Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015

B.1 Ανάλυση Ισολογισμού

B.1.1 Κεφαλαιακή Βάση

Τα ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών της Τράπεζας διαμορφώθηκαν σε €3.055 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) ανήλθε σε 14,0% στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 15,6% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και 14,0% στις 31 Δεκεμβρίου 2014. Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 χωρίς μεταβατικές διατάξεις, προσαρμοσμένος για τις Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις¹¹, ανήλθε σε 13,1% στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

⁷ Αποτελούνται από προβλέψεις για απομείωση δανείων και απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, μείον κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές δανείων που αποκτήθηκαν.

⁸ Οι προβλέψεις για απομείωση δανείων και τα κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές δανείων που αποκτήθηκαν, περιλαμβανομένων των προβλέψεων για απομείωση των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων, ανήλθαν σε €1.002 εκατ. για το έτος 2015 και €630 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2015.

⁹ Η χρέωση προβλέψεων επί του συνόλου των δανείων ορίζεται ως οι προβλέψεις για απομείωση δανείων, περιλαμβανομένου προβλέψεων για απομείωση των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (σύνολο €1.307 εκατ.) μείον κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές δανείων που αποκτήθηκαν (σύνολο €305 εκατ.), ως προς τον μέσο όρο του συνόλου των δανείων (όπως ορίζεται στην Υποσημείωση 3).

¹⁰ Ορίζονται ως τα κέρδη μετά τη φορολογία εξαιρουμένων των εξόδων αναδιάρθρωσης, των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων και των καθαρών κερδών από την πώληση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων.

¹¹ Οι προσαρμογές σχετίζονται με αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €457 εκατ. και αναγνωρίζονται με φορολογικές ζημιές ύψους €3,6 δις και μπορούν να συμψηφιστούν με μελλοντικά κέρδη της Τράπεζας για περίοδο 15 ετών, με φορολογικό συντελεστή 12,5%. Επιπλέον, υπάρχουν φορολογικές ζημιές ύψους περίπου €8,5 δις για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση. Η αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης υποστηρίζεται από τις προβλέψεις της διεύθυνσης και λαμβάνει υπόψη την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εντός της περιόδου λήξης τους.

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 παραμένει υψηλότερος από τις ελάχιστες εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις ύψους 11,75% με βάση τις απαιτήσεις του Πυλώνα II (Pillar II).

Σε συνέχεια του συνεχούς εποπτικού διαλόγου με την ΕΚΤ σε σχέση με τη ΔΕΕΑ, η Τράπεζα αποφάσισε να επαναξιολογήσει τις παραδοχές, τις εκτιμήσεις και τη μεθοδολογία της αναφορικά με τις προβλέψεις, στο πλαίσιο και τις οδηγίες που παρέχονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ). Συνεπώς, η Τράπεζα προχώρησε σε συγκεκριμένες τροποποιήσεις στις παραδοχές της αναφορικά με τις προβλέψεις. Οι αλλαγές αυτές σχετίζονται με τη σημαντική επέκταση της περιόδου ανάκτησης και την εφαρμογή επιπρόσθετων εκπτώσεων στη ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων των πιο επιβαρυνμένων, μη εξυπηρετούμενων χαρτοφυλακίων, με τις δύο τροποποιήσεις να προκύπτουν από τη στρατηγική της Τράπεζας για ανάκτηση των προβληματικών δανείων. Για την τροποποίηση των παραδοχών της για τις προβλέψεις, η Τράπεζα έλαβε υπόψη τη στρατηγική της για τη διαχείριση των προβληματικών δανείων, καθώς και άλλα διαθέσιμα στοιχεία, αντικατοπτρίζοντας ένα αυξημένο επίπεδο συντηρητισμού εντός ενός αποδεκτού εύρους. Ως αποτέλεσμα, οι προβλέψεις για το δ' τρίμηνο 2015 αυξήθηκαν, με τις προβλέψεις για το έτος 2015 να ανέρχονται σε €959 εκατ. Η Τράπεζα θεωρεί πως οι αλλαγές αυτές γεφύρωσαν σημαντικά τον εποπτικό διάλογο με την ΕΚΤ και αύξησαν το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις στο 48%, στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

B.1.2 Καταθέσεις Πελατών και Δάνεια

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €14.181 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με €13.608 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και €13.169 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2014. Μετά την προσαρμογή για την πώληση των δραστηριοτήτων στη Ρωσία, οι καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος αυξήθηκαν κατά €1.557 εκατ. ή 12% το 2015. Οι καταθέσεις πελατών στην Κύπρο αυξήθηκαν κατά €533 εκατ. κατά το δ' τρίμηνο 2015 και ανήλθαν σε €12.691 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015, αποτελώντας το 89% του συνόλου των καταθέσεων του Συγκροτήματος. Το μερίδιο αγοράς επί των καταθέσεων¹² της Τράπεζας στις καταθέσεις στην Κύπρο, ανήλθε σε 27,9% στις 29 Φεβρουαρίου 2016, σε σύγκριση με το χαμηλό των 24,6% στις 30 Νοεμβρίου 2014.

Οι καταθέσεις πελατών εξακολουθούν να αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης του Συγκροτήματος, με τη συνεισφορά τους προς τη συνολική χρηματοδότηση του Συγκροτήματος να αυξάνεται σταδιακά. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούσαν το 61% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 56% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και με το χαμηλό των 48% στις 31 Μαρτίου 2014. Ο δείκτης Δ/Κ βελτιώθηκε στο 121% στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 132% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και με το υψηλό 151% στις 31 Μαρτίου 2014.

Τα δάνεια¹³ του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €22.592 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με €22.863 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και €23.772 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2014. Τα δάνεια στην Κύπρο ανήλθαν σε €20.661 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και αντιπροσωπεύουν το 91% του συνόλου των δανείων του Συγκροτήματος. Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος δανειστής στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς επί των δανείων να ανέρχεται σε 40,1% στις 29 Φεβρουαρίου 2016, σε σύγκριση με 39,3% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015. Τα δάνεια στο Ηνωμένο Βασίλειο (€1.207 εκατ.) αντιπροσωπεύουν το 5% του συνόλου.

B.1.3 Δανεισμός από το Ευρωσύστημα

Ο δανεισμός της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα ανήλθε σε €4,5 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2015, και αποτελείται από δανεισμό από τον ΕΛΑ ύψους €3,8 δις και δανεισμό από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ύψους €650 εκατ. Τον Οκτώβριο 2015, μετά την τροποποίηση των όρων του Προγράμματος Καλυμμένων Ομολόγων, η πιστοληπτική αξιολόγηση των διακρατούμενων καλυμμένων ομολόγων, εξασφαλισμένα με ενυπόθηκα οικιστικά δάνεια, αναβαθμίστηκε σε Baa3 από B1. Μετά από την αναβάθμιση της πιστοληπτικής τους αξιολόγησης στην επενδυτική κατηγορία (investment grade), τα καλυμμένα ομόλογα έχουν γίνει αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία στην επενδυτική πράξεις του Ευρωσυστήματος και, ως εκ τούτου, έχουν χρησιμοποιηθεί ως εξασφάλιση για δανεισμό από την ΕΚΤ. Μέσω αυτής της συναλλαγής, το Συγκρότημα άντλησε χρηματοδότησης ύψους €550 εκατ. από την ΕΚΤ για αποπληρωμή χρηματοδότησης από τον ΕΛΑ. Κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2015, η Κυπριακή Δημοκρατία αποπλήρωσε ομόλογο¹⁴ που κατείχε η Τράπεζα ύψους €340 εκατ. Μέσω της συναλλαγής των καλυμμένων ομολόγων, την αποπληρωμή του ομολόγου και τις πελατειακές εισροές κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2015 και αρχές του 2016, αποπληρώθηκε χρηματοδότηση από τον ΕΛΑ ύψους περίπου €1,6 δις, μειώνοντάς την στο σημερινό επίπεδο των €3,3 δις. Συνολικά, η χρηματοδότηση από τον ΕΛΑ έχει μειωθεί κατά €8,1 δις ή 71% από το υψηλό των €11,4 δις τον Απρίλιο 2013.

¹² Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου.

¹³ Βλέπε Υποσημείωση 3.

¹⁴ Το ομόλογο εκδόθηκε την 1 Ιουλίου 2015 ως αντικατάσταση του υπόλοιπου μέρους του ομολόγου που είχε εκδοθεί για την ανακεφαλαιοποίηση της Λαϊκής Τράπεζας και το οποίο είχε μεταφερθεί στην Τράπεζα τον Μάρτιο του 2013, μετά την απόκτηση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Λαϊκής Τράπεζας.

B.1.4 Ποιότητα Δανειακού χαρτοφυλακίου

Η βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος, συνεχίζει να αποτελεί την κύρια προτεραιότητα του Συγκροτήματος. Η υιοθέτηση του νομοθετικού πλαισίου για τις εκποιήσεις και την αφερεγγυότητα για την αποτελεσματική διαχείριση των προβληματικών δανείων, οι εντατικές προσπάθειες της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης και Ανάκτησης Χρεών (ΔΑΑΧ) για αναδιάρθρωση και εξομάλυνση του προβληματικού δανειακού χαρτοφυλακίου, η πιο εποικοδομητική επικοινωνία της Τράπεζας με τους δανειολήπτες, σε συνδυασμό με τους βελτιωμένους οικονομικούς δείκτες της Κυπριακής οικονομίας, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια της Τράπεζας να περιορίσει και να αντιστρέψει την τάση στα προβληματικά δάνεια.

Τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών¹⁵ μειώθηκαν κατά €668 εκατ. κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2015 (6% τριμηνιαία μείωση), εκ των οποίων €647 εκατ. σχετίζονται με τις δραστηριότητες στην Κύπρο. Τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών ανήλθαν σε €11.329 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και αντιπροσωπεύουν το 50% του συνόλου των δανείων (δείκτης δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών), σε σύγκριση με €11.998 εκατ. το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις¹⁶ βελτιώθηκε στο 48% στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 41% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015. Λαμβάνοντας υπόψη τις εμπράγματες εξασφαλίσεις σε εύλογη αξία, τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών καλύπτονται πλήρως. Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις, λαμβάνοντας υπόψη τα μη αναγνωρισμένα έσοδα από τόκους στα συμβατικά υπόλοιπα των δανείων, σύμφωνα με τον υπολογισμό που ακολουθούν άλλες τράπεζες στην εγχώρια αγορά, ανέρχεται σε 58%¹⁷ στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 52% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015.

	31.12.2015		30.09.2015	
	(€ εκατ.)	% επί του συνόλου δανείων	(€ εκατ.)	% επί του συνόλου δανείων
Δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών	11.329	50,1%	11.998	52,5%
Εκ των οποίων:				
Απομειωμένα χωρίς καθυστέρηση	875	3,9%	848	3,7%
Απομειωμένα με καθυστέρηση λιγότερη των 90 ημερών	103	0,5%	126	0,6%

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ)¹⁸ με βάση την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) μειώθηκαν κατά €257 εκατ. ή 2% κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2015 και ανήλθαν σε €13.968 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και αντιπροσωπεύουν το 62% του συνόλου των δανείων. Από τη μείωση, τα €235 εκατ. σχετίζονται με τις δραστηριότητες στην Κύπρο. Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) με προβλέψεις βελτιώθηκε στο 39% στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 35% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015. Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) με προβλέψεις, λαμβάνοντας υπόψη τα μη αναγνωρισμένα έσοδα από τόκους στα συμβατικά υπόλοιπα των δανείων, σύμφωνα με τον υπολογισμό που ακολουθούν άλλες τράπεζες στην εγχώρια αγορά, ανέρχεται σε 49%¹⁹ στις 31 Δεκεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 44% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015.

	31.12.2015		30.09.2015	
	(€ εκατ.)	% επί του συνόλου δανείων	(€ εκατ.)	% επί του συνόλου δανείων
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (βάσει ΕΑΤ)	13.968	61,8%	14.225	62,2%
Εκ των οποίων:				
ΜΕΔ ρυθμισμένα χωρίς απομείωση και χωρίς καθυστέρηση	1.862	8,2%	1.462	6,4%
ΜΕΔ ρυθμισμένα χωρίς απομείωση και με καθυστέρηση λιγότερη των 90 ημερών	551	2,4%	537	2,3%

¹⁵ Βλέπε Υποσημείωση 2.

¹⁶ Βλέπε Υποσημείωση 4.

¹⁷ Ο δείκτης υπολογίζεται τόσο με την αναπροσαρμογή των συσσωρευμένων προβλέψεων για απομείωση δανείων, όσο και των υπολοίπων των δανείων, ώστε να περιλαμβάνουν οποιαδήποτε μη αναγνωρισμένα έσοδα από τόκους που οφείλονται στα συμβατικά υπόλοιπα των δανείων.

¹⁸ Το 2014 η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) δημοσίευσε τα πρότυπα αναφοράς για τις ρυθμίσεις και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΑΤ, ένα δάνειο θεωρείται ως μη εξυπηρετούμενο αν πληρούνται τα πιο κάτω κριτήρια: (i) Δάνεια χρεωστών οι οποίοι έχουν αξιολογηθεί ότι αδυνατούν να αποπληρώσουν πλήρως τις υποχρεώσεις τους χωρίς την εκποίηση εξασφαλίσεων, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη καθυστέρησης, ή τον αριθμό ημερών σε καθυστέρηση, για παράδειγμα σε περίπτωση διαγραφής ή σε περίπτωση όπου η Τράπεζα έχει κινηθεί νομικά εναντίον του χρεώστη ή σε περίπτωση πτωχευσάντων πελατών, ή (ii) Δάνεια πελατών που έχουν απομειωθεί π.χ. σε περίπτωση που η Τράπεζα έχει προβεί σε ειδική πρόβλεψη, ή (iii) Δάνεια με σημαντική καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, ή (iv) Εξυπηρετούμενα ρυθμισμένα δάνεια υπό επιτήρηση τα οποία έχουν τύχει αναδιάρθρωσης, ή (v) Εξυπηρετούμενα ρυθμισμένα δάνεια υπό επιτήρηση, τα οποία έχουν τύχει αναδιάρθρωσης και παρουσιάζουν καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών.

¹⁹ Βλέπε Υποσημείωση 16.

B.1.5 Ενημέρωση για τις μη κύριες δραστηριότητες

Ως μέρος της **στρατηγικής απομόχλευσής** της και μέσω συγκεκριμένων, στοχευμένων και έγκαιρων ενεργειών, η Τράπεζα κατάφερε να μειώσει τον κίνδυνο στον ισολογισμό της, να ενισχύσει τη ρευστότητά της και να βελτιώσει την κεφαλαιακή της θέση. Κατά τη διάρκεια του 2015 η Τράπεζα ολοκλήρωσε τη διάθεση των θυγατρικών τραπεζών που έχουν καθοριστεί για πώληση.

Η εναπομείνουσα μη – κύρια έκθεση στο εξωτερικό στις 31 Δεκεμβρίου 2015 έχει ως ακολούθως:

- Ελλάδα: Η καθαρή έκθεση αποτελείται από (α) καθαρά στοιχεία που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό (εξαιρουμένων των ακινήτων από εκποιήσεις) ύψους €22 εκατ. (σε σύγκριση με €49 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015), (β) 641 ακίνητα από εκποιήσεις λογιστικής αξίας €173 εκατ. (σε σύγκριση με 637 ακίνητα από εκποιήσεις λογιστικής αξίας €192 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015), (γ) στοιχεία εκτός ισολογισμού ύψους €131 εκατ. (σε σύγκριση με €132 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015) και (δ) έκθεση δανεισμού σε Ελληνικές οντότητες, η οποία αποτελεί μέρος των συνήθων εργασιών της Τράπεζας στην Κύπρο, ύψους €81 εκατ. (σε σύγκριση με €71 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015) και έκθεση δανεισμού στην Κύπρο με εξασφαλίσεις στην Ελλάδα ύψους €70 εκατ. (σε σύγκριση με €68 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015).
- Ρουμανία: Η συνολική καθαρή έκθεση ανέρχεται σε €312 εκατ. (σε σύγκριση με €354 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015).
- Ρωσία: Η εναπομείνουσα καθαρή έκθεση (στοιχεία που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό και στοιχεία εκτός ισολογισμού) ανέρχεται σε €114 εκατ. (σε σύγκριση με €120 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015), και αναμένεται να μειωθεί σταδιακά.

B.2 Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων²⁰

Τα καθαρά έσοδα από τόκους του Συγκροτήματος και το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το έτος 2015 ανήλθαν σε €842 εκατ. και 3,79% αντίστοιχα. Τα καθαρά έσοδα από τόκους το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €198 εκατ., μειωμένα κατά 4% σε σύγκριση με €205 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015. Η μείωση αυτή αντικατοπτρίζει τη μείωση στην τιμολόγηση των δανείων που οφείλεται μερικώς στις αναδιαρθρώσεις δανείων κατά το δ' τρίμηνο 2015 και στις ενέργειες απομόχλευσης.

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το έτος 2015 ανήλθαν σε €198 εκατ., με τα επαναλαμβανόμενα έσοδα να αποτελούνται από καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ύψους €154 εκατ. και καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €48 εκατ. Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €55 εκατ. (σε σύγκριση με €46 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015), με τα επαναλαμβανόμενα έσοδα να αποτελούνται από καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ύψους €38 εκατ. και καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €16 εκατ. Το υπόλοιπο μέρος των μη επιτοκιακών εσόδων (που αποτελείται από καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, καθαρά κέρδη/(ζημιές) από άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, (ζημιές)/κέρδη από επανεκτίμηση και διάθεση επενδύσεων σε ακίνητα, και λοιπά έσοδα) για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθε σε καθαρό κέρδος ύψους €1 εκατ., σε σύγκριση με καθαρές ζημιές ύψους €2 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015. **Τα συνολικά έσοδα** για το έτος 2015 ανήλθαν σε €1.040 εκατ. Τα συνολικά έσοδα για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €253 εκατ., σε σύγκριση με €251 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015.

Τα συνολικά έξοδα για το έτος 2015 ανήλθαν σε €416 εκατ., εκ των οποίων το 56% αφορά κόστος προσωπικού (€234 εκατ.) και το 44% αφορά άλλα λειτουργικά έξοδα (€182 εκατ.). Ο δείκτης κόστος προς έσοδα για το έτος 2015 ανήλθε σε 40%. Τα συνολικά έξοδα για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €119 εκατ., σε σύγκριση με €102 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015, με την αύξηση να οφείλεται κυρίως σε αυξημένα, μη επαναλαμβανόμενα, συμβουλευτικά και επαγγελματικά έξοδα και σε αυξημένες προβλέψεις για νομικές υποθέσεις και διακανονισμούς κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2015. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθε σε 47%, σε σύγκριση με 41% το γ' τρίμηνο 2015, με την αύξηση στον δείκτη να αντικατοπτρίζει κυρίως την αύξηση ύψους 17% επί του συνόλου των εξόδων.

Η χρέωση προβλέψεων για απομείωση δανείων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες) μείον κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές δανείων που αποκτήθηκαν για το έτος 2015 ανήλθαν σε €959 εκατ.²¹ Η χρέωση προβλέψεων για απομείωση δανείων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες) μείον κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές δανείων που αποκτήθηκαν για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €630 εκατ., σε σύγκριση με €96 εκατ. το γ' τρίμηνο 2015. Η αύξηση στη χρέωση προβλέψεων αντικατοπτρίζει τις αλλαγές στις παραδοχές αναφορικά με τις προβλέψεις σε σχέση με τον συνεχή εποπτικό διάλογο με την ΕΚΤ. Η χρέωση προβλέψεων ως ποσοστό επί του συνόλου των δανείων για το έτος 2015 ανήλθε σε 4,3%²² επί του συνόλου των δανείων, σε σύγκριση με ετησιοποιημένη χρέωση προβλέψεων 2,1% για το εννιάμηνο 2015. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, οι συσσωρευμένες προβλέψεις, περιλαμβανομένης της αναπροσαρμογής

²⁰ Βλέπε Υποσημείωση 6.

²¹ Βλέπε Υποσημείωση 8.

²² Βλέπε Υποσημείωση 9.

στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση²³, ανήλθαν σε €5.445 εκατ. (σε σύγκριση με €4.933 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και €5.140 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2014) και αντιπροσωπεύουν το 24,1% επί του συνόλου των δανείων (σε σύγκριση με 21,6% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και 21,6% στις 31 Δεκεμβρίου 2014).

Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το έτος 2015 ανήλθαν σε €62 εκατ. και σχετίζονται κυρίως με τις περαιτέρω απομειώσεις μη κύριων περιουσιακών στοιχείων στο εξωτερικό, ως μέρος των προσπαθειών της Τράπεζας για μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό της και με την αλλαγή της βάσης επιμέτρησης των ακινήτων που αποκτήθηκαν από πελάτες. Οι απομειώσεις άλλων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το έτος 2015 ανήλθαν σε €18 εκατ. και σχετίζονται κυρίως με ζημιές από απομειώσεις ακινήτων που αποκτήθηκαν από τους πελάτες, ως μέρος των προσπαθειών του Συγκροτήματος για να παρέχει λύσεις σε δανειολήπτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Οι ζημιές αυτές προέκυψαν λόγω της σύστασης της Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) κατά το δ' τρίμηνο 2015, η οποία θα διαχειρίζεται τα ακίνητα αυτά με την πρόθεση να τα διαθέτει, και αυτό είχε ως αποτέλεσμα την αλλαγή της βάσης επιμέτρησης αυτών των ακινήτων από την εύλογη αξία στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Οι ζημιές μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το έτος 2015 ανήλθαν σε €394 εκατ. Οι ζημιές μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €509 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €45 εκατ. το γ' τρίμηνο 2015.

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης για το έτος 2015 ανήλθαν σε €43 εκατ. λόγω των αυξημένων νομικών και άλλων συμβουλευτικών προβλέψεων που σχετίζονται με τις αναδιρθρώσεις δανείων. **Οι ζημιές από ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση/μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες** για το έτος 2015 ανήλθαν σε €38 εκατ., και σχετίζονται κυρίως με την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία. **Τα καθαρά κέρδη από πώληση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων** για το έτος 2015 ανήλθαν σε €37 εκατ. Τα καθαρά κέρδη από πώληση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων σχετίζονται με ενέργειες απομόχλευσης που έγιναν κατά τη διάρκεια του χρόνου περιλαμβανομένης και της αποπληρωμής ομολόγου από την Κυπριακή Δημοκρατία τον Ιούνιο 2015 και τον Δεκέμβριο 2015.

Οι ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας για το έτος 2015 ανήλθαν σε €438 εκατ. Οι ζημιές μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας για το δ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €512 εκατ., σε σύγκριση με τα κέρδη ύψους €13 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015.

²³ Περιλαμβάνουν την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (η διαφορά μεταξύ του συμβατικού οφειλόμενου ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία εξαγοράς) και προβλέψεις για στοιχεία εκτός ισολογισμού (ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις).

Γ. Προοπτικές

Το Συγκρότημα συνεχίζει να επικεντρώνεται στην υλοποίηση των στρατηγικών του στόχων με σκοπό να καταστεί ένα **πιο δυνατό ίδρυμα, ικανό να στηρίξει την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας** και να δημιουργήσει αξία για τους μετόχους του στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Οι βασικοί στρατηγικοί στόχοι της Τράπεζας είναι:

- **Σημαντική μείωση** του προβληματικού δανειακού χαρτοφυλακίου.
- **Ομαλοποίηση της χρηματοδοτικής δομής και πλήρης εξόφληση του ELA.**
- Επικέντρωση σε **κύριες δραστηριότητες στην Κύπρο** μέσω της χρηματοδότησης υποσχόμενων τομέων της οικονομίας και έξοδος από μη κύριες αγορές.
- **Επίτευξη ενός ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας.**
- **Διατήρηση μιας κατάλληλης κεφαλαιακής επάρκειας** με την εσωτερική δημιουργία κεφαλαίων μέσω της κερδοφορίας, της απομόχλευσης και της πώλησης μη κύριων περιουσιακών στοιχείων.
- **Δημιουργία αξίας** για τους μετόχους και για άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Με τις δραστηριότητες στην Κύπρο να αντιπροσωπεύουν το 91% των δανείων και το 89% των καταθέσεων, η **χρηματοοικονομική επίδοση της Τράπεζας είναι άμεσα συνδεδεμένη με το οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο** και κατά συνέπεια, θα ωφεληθεί από την ανάκαμψη της χώρας. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, το πραγματικό ΑΕΠ για το δ' τρίμηνο 2015 αυξήθηκε κατά 2,7%, σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014 (λαμβάνοντας υπόψη τις εποχικές διακυμάνσεις), αυξάνοντας έτσι την ετήσιο αύξηση στο 1,6%. Το 2015, η Κυπριακή Δημοκρατία αξιοποίησε δύο φορές τις διεθνείς αγορές, αντλώντας συνολικά χρηματοδότηση ύψους €2 δις και έχει εξέλθει από το πρόγραμμα οικονομικής σταθερότητας στα τέλη Μαρτίου 2016. Οι προοπτικές για το 2016 παραμένουν θετικές καθώς η εμπιστοσύνη ενδυναμώνεται και το κλίμα βελτιώνεται. Οι παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την οικονομία σχετίζονται με τα υψηλά επίπεδα προβληματικών δανείων, περαιτέρω καθυστερήσεις στην εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Η αντιμετώπιση των προβληματικών δανείων της Τράπεζας αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα και είναι υψίστης σημασίας ζήτημα για τη Διοίκηση της Τράπεζας. Η Διεύθυνση Αναδιάρθρωσης και Ανάκτησης Χρεών (ΔΑΑΧ) σημειώνει θετική πρόοδο στον περιορισμό και την αντιστροφή της τάσης του προβληματικού της δανειακού χαρτοφυλακίου. Αυτό αποδεικνύεται από τη μείωση των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών κατά τα τελευταία δύο τρίμηνα και την ολοκλήρωση αναδιρθρώσεων ενός αριθμού μεγάλων δανειοδοτήσεων. Η Τράπεζα εντίνει τις προσπάθειες για αναδιάρθρωση και εξομάλυνση του προβληματικού δανειακού της χαρτοφυλακίου, αυξάνοντας τον ρυθμό των αναδιρθρώσεων και εστιάζοντας σε πιο περίπλοκες και παλαιότερες υποθέσεις. Η Τράπεζα έχει επίσης δημιουργήσει τη **Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ)** για να μπορέσει να αναλάβει τον έλεγχο και την ιδιοκτησία ακινήτων για διευθέτηση ορισμένων υποχρεώσεων πελατών της. Κύριοι στόχοι της ΔΔΑ είναι να παρέχει λύσεις προς τους επισφαλείς δανειολήπτες, να επιταχύνει τη διαδικασία ανάκαμψης της Τράπεζας, καθώς και της εγχώριας αγοράς ακινήτων, να ενδυναμώσει τον ισολογισμό της Τράπεζας, καθώς και να δημιουργήσει κέρδη από την πώληση αυτών των ακινήτων ανάλογα με την περίπτωση. Η ίδρυση του ΔΔΑ θα συνδράμει στη διαχείριση της προσφοράς των ακινήτων σε μία αγορά με είδη αυξημένη προσφορά.

Προκειμένου να ομαλοποιήσει τη χρηματοδοτική της δομή και να αποπληρώσει πλήρως τον ELA, η Τράπεζα **έντίνει τις προσπάθειές της για προσέλκυση νέων καταθέσεων**, αξιοποιώντας την αυξανόμενη εμπιστοσύνη των πελατών προς την Τράπεζα και βελτιώνοντας τις μακροοικονομικές συνθήκες. Η ισχυρή κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας και η συνολικά βελτιωμένη χρηματοοικονομική της θέση **αυξάνουν τις επιλογές χρηματοδότησής της και θα διευκολύνουν την πρόσβασή της στις διεθνείς αγορές για άντληση χρηματοδότησης**, ανάλογα με τις συνθήκες αγοράς και το επενδυτικό ενδιαφέρον.

Παρά τα γεγονότα του Μαρτίου 2013 και τις επιπτώσεις τους σε αυτήν, η Τράπεζα παραμένει ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο. Οι σημαντικές βελτιώσεις στη χρηματοοικονομική και λειτουργική της θέση, που έχουν επιτευχθεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο ετών, επιτρέπουν στην Τράπεζα **να διατηρήσει και να ενισχύσει την ηγετική της θέση στο Κυπριακό τραπεζικό σύστημα και να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας.** Η ενισχυμένη κεφαλαιακή της θέση και η βελτίωση της ρευστότητας της Τράπεζας υποβοηθούν τις προσπάθειες **χρηματοδότησης υποσχόμενων τομέων της εγχώριας οικονομίας που αναμένεται να στηρίξουν και να διαφοροποιήσουν περαιτέρω την οικονομική δραστηριότητα.** Η Τράπεζα επικεντρώνεται στη διαφοροποίηση των εσόδων της, αναπτύσσοντας περαιτέρω τις δραστηριότητες με έσοδα από προμήθειες, όπως τις διεθνείς επιχειρηματικές υπηρεσίες και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Η Τράπεζα έχει ηγετικό ρόλο στον ασφαλιστικό τομέα στην Κύπρο που αποφέρει επαναλαμβανόμενα έσοδα που διαφοροποιούν την πηγή εσόδων της. Η Τράπεζα επίσης επιδιώκει να μειώσει τα λειτουργικά της έξοδα και να διατηρήσει μια ορθολογιστική λειτουργική δομή, μέσω στοχευμένων μειώσεων μη-εργατικού κόστους και μέσω ενός προγράμματος αποχώρησης προσωπικού.

Η Τράπεζα μέσω, στοχευμένων και έγκαιρων ενεργειών κατάφερε να μειώσει τον κίνδυνο στον ισολογισμό της, να ενισχύσει τη ρευστότητά της και να βελτιώσει την κεφαλαιακή της θέση. Οι εναπομείνουσες μη κύριες εκθέσεις του Συγκροτήματος στη Ρωσία αναμένονται να εξαλειφθούν σταδιακά. Η Τράπεζα επίσης προχωρεί σε ενέργειες μείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου και του χαρτοφυλακίου ακινήτων στη Ρουμανία, και συνεχίζει τις προσπάθειες για διάθεση ακινήτων στην Ελλάδα.

Η δυνατή κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας συνέλαβε στην αύξηση της εμπιστοσύνης των πελατών και των άλλων ενδιαφερόμενων μερών στην Τράπεζα. Αυτό αποδεικνύεται από τις πελατειακές εισροές που έχουν παρατηρηθεί τα τελευταία τρίμηνα και το αυξανόμενο μερίδιο αγοράς στις καταθέσεις. Μελλοντικά, η Τράπεζα θα συνεχίσει να **διασφαλίζει τη διατήρηση της κατάλληλης κεφαλαιακής επάρκειας**, λαμβάνοντας υπόψη το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας, το υψηλό επίπεδο των προβληματικών δανείων, την έκθεση στις μη κύριες δραστηριότητες στο εξωτερικό η οποία μειώνεται, καθώς και το οικονομικό και νομοθετικό περιβάλλον.

Δ. Κύριοι Δείκτες Απόδοσης – Νέοι Μεσοπρόθεσμοι Στόχοι

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει την απόδοση του Συγκροτήματος σε σχέση με τους στόχους του 2017 και με τους νέους Μεσοπρόθεσμους Στόχους του Συγκροτήματος, που περιλαμβάνουν νέους στόχους που σχετίζονται με τον δείκτη δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, τη χρηματοδότηση από τον ΕΛΑ, τον δείκτη Δανείων προς Καταθέσεις και το Σύνολο των Περιουσιακών Στοιχείων.

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης Συγκροτήματος		Δεκέμβριος 2014	Δεκέμβριος 2015	Στόχοι 2017	Νέοι Αναθεωρημένοι Μεσοπρόθεσμοι Στόχοι
Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου	Δείκτης δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών	53%	50%		<30%
	Ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις	41%	48%	40%-50%	>50%
	Χρέωση προβλέψεων ως ποσοστό των χορηγήσεων ²⁴ (Cost of Risk)	3,6%	4,3% ²⁵	<1,0%	<1,0%
Χρηματοδότηση	ΕΛΑ % περιουσιακών στοιχείων € δις	28% €7,4 δις	16% €3,8 δις		Πλήρης αποπληρωμή
	Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	141%	121%		100%-120%
Κεφάλαιο	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις)	14,0%	14,0%	>12%	>15%
Αποδοτικότητα	Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	3,9%	3,8%	~3,25%	~3,00%
	Δικαιώματα και προμήθειες / Σύνολο εσόδων	13%	15%	Αύξηση	>20%
	Δείκτης κόστος προς έσοδα	37%	40%	40%-45%	40%-45%
Ισολογισμός	Σύνολο περιουσιακών στοιχείων € δις	€26,8 δις	€23,3 δις		>€25 δις

²⁴ Η επίπτωση του ΔΠΧΑ9, η οποία θα έχει ισχύει από 1 Ιανουαρίου 2018, δεν έχει ληφθεί υπόψη για σκοπούς υπολογισμού των στόχων. Οι στόχοι καθορίστηκαν με βάση το υφιστάμενο εποπτικό περιβάλλον.

²⁵ Βλέπε Υποσημείωση 9.

Ε. Παράρτημα

Ενοποιημένος Λογαριασμός Αποτελεσμάτων						
€ εκατ.	Ετήσια 2015	Ετήσια 2014 (επαναπαρουσίαση) ²⁶	Ετήσια ±%	Δ' τρίμηνο 2015	Γ' τρίμηνο 2015	Τριμηνιαία ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	842	969	-13%	198	205	-4%
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	154	152	1%	38	36	7%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από άλλα χρηματοοικονομικά μέσα	31	1	-	13	7	76%
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	48	46	5%	16	12	39%
Ζημιές από επανεκτίμηση και διάθεση επενδύσεων σε ακίνητα	(53)	(12)	342%	(17)	(13)	33%
Λοιπά έσοδα	18	12	46%	5	4	36%
Σύνολο εσόδων	1.040	1.168	-11%	253	251	1%
Κόστος προσωπικού	(234)	(234)	0%	(57)	(59)	-3%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(182)	(193)	-6%	(62)	(43)	42%
Σύνολο εξόδων	(416)	(427)	-3%	(119)	(102)	16%
Κέρδη πριν τις προβλέψεις και απομειώσεις, τα κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές στα δάνεια που αποκτήθηκαν, τα έξοδα αναδιάρθρωσης και τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	624	741	-16%	134	149	-10%
Προβλέψεις για απομείωση δανείων μείον κέρδος από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές για δάνεια που αποκτήθηκαν	(959)	(770)	25%	(630)	(96)	560%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(62)	(90)	-31%	(24)	(6)	313%
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	6	5	22%	2	1	-
(Ζημιές)/κέρδη πριν τη φορολογία, τα έξοδα αναδιάρθρωσης και τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(391)	(114)	244%	(518)	48	-
Φορολογία	(9)	(11)	-15%	8	(8)	-
Ζημιές που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	6	19	-64%	1	5	-
(Ζημιές)/κέρδη μετά τη φορολογία, πριν τα έξοδα αναδιάρθρωσης, τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από την πώληση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων	(394)	(106)	271%	(509)	45	-
Έξοδα αναδιάρθρωσης	(43)	(36)	20%	(16)	(5)	205%
Ζημιές από ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση/μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(38)	(166)	-77%	(0)	(9)	-100%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από πώληση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων	37	47	-22%	13	(18)	-
(Ζημιές)/κέρδη μετά τη φορολογία	(438)	(261)	68%	(512)	13	-

²⁶ Βλέπε Υποσημείωση 5.

Συνοπτικός Ενοποιημένος Ισολογισμός			
€ εκατ.	31.12.2015	31.12.2014 (επαναπαρουσίαση) ²⁷	±%
Μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	1.423	1.139	25%
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	1.314	1.647	-20%
Ομόλογα, κρατικά αξιόγραφα και μετοχές	1.009	2.541	-60%
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	17.192	18.168	-5%
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	2.284	2.378	-4%
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	49	916	-95%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	23.271	26.789	-13%
Καταθέσεις από τράπεζες	242	162	49%
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	4.453	8.284	-46%
Συμφωνίες επαναγοράς	368	580	-36%
Καταθέσεις πελατών	14.181	12.624	12%
Ομολογιακά δάνεια	1	1	2%
Άλλες υποχρεώσεις	948	1.046	-9%
Μη κυκλοφορούσες υποχρεώσεις και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	0	611	-100%
Σύνολο υποχρεώσεων	20.193	23.308	-13%
Μετοχικό κεφάλαιο	892	892	0%
Αποθεματικό από μείωση κεφαλαίου και αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.505	2.505	0%
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	259	147	76%
Συσσωρευμένες ζημιές	(601)	(79)	661%
Ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών της Τράπεζας	3.055	3.465	-12%
Δικαιώματα μειοψηφίας	23	16	44%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	3.078	3.481	-12%
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	23.271	26.789	-13%

³⁶ Βλέπε Υποσημείωση 5.

Κύρια Στοιχεία και Δείκτες Ισολογισμού			
	31.12.2015	31.12.2014	±%
Δάνεια (€ εκατ.)	22.592	23.772	-5%
Καταθέσεις πελατών (€ εκατ.)	14.181	13.169	+8%
Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	121%	141%	-20 ε.μ.*
Ποσοστό δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών	50%	53%	-3 ε.μ.*
Δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις ²⁸	48%	41%	+7 ε.μ.*

* ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Κεφάλαια			
	31.12.2015	31.12.2014	±%
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις)	14,0%	14,0%	-
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	14,1%	14,2%	-0,1 ε.μ.*
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (€ εκατ.)	19.666	22.715	-13%

* ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης						
	Ετήσια 2015	Ετήσια 2014	Ετήσια ±%	Δ' τρίμηνο 2015	Γ' τρίμηνο 2015	Τριμηνιαία ±%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	3,79%	3,94%	-15 μ.β.*	3,69%	3,70%	-1 μ.β.*
Δείκτης κόστος προς έσοδα	40%	37%	+3 ε.μ.*	47%	41%	+6 ε.μ.*
Απόδοση επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων	-1,7%	-0,9%	-0,8 ε.μ.*	-8,6%	0,2%	-8,8 ε.μ.*
Απόδοση επί του μέσου όρου των ιδίων κεφαλαίων	-12,9%	-8,5%	-4,4 ε.μ.*	-62,3%	1,5%	-63,8 ε.μ.*
Βασικές (ζημιές)/κέρδη ανά μετοχή (€ σεντ)	(4,92)	(4,41)	-0,51	(5,74)	0,15	-5,89

* ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Σημειώσεις στα Ελεγμένα Οικονομικά Αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015:

Τα Οικονομικά Αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015, έχουν ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος.

Οι ελεγμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις είναι διαθέσιμες στο Εγγεγραμμένο Γραφείο της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (στην Οδό Στασίου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Θ. 24884, 1398 Λευκωσία, Κύπρος) και στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Σχέσεις Επενδυτών).

Η ανακοίνωση και η παρουσίαση των Ελεγμένων Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Σχέσεις Επενδυτών).

²⁸ Βλέπε Υποσημείωση 4.